

Stille boeken: Bea & Kamiel Vanhole

Het was stil toen de gasten de zaal bij deBuren binnen kwamen. Het publiek zat geduldig te wachten. Jos Geysels, gastheer van de Stille Boeken, nam plaats en nodigde Kamiel Vanhole uit om bij hem te komen zitten. Met een leeslamp tussen hen in, leidde Jos Geysels *Bea* in, de recentste roman van Vanhole. Aandachtig luisterde de auteur, maar meteen een stukje lezen uit zijn roman? Neen, nog even niet.

Vanhole had er ook voor gekozen om *Bea* bij verschijnen niet voor te stellen tijdens een publieksbijeenkomst: het boek was te persoonlijk. Hij schreef het boek in de eerste plaats om zijn dochter van vijftien te helpen met een moeilijke periode. Het was een bijzonder emotioneel proces en daardoor niet mogelijk om meteen het boek, mét een gids, op het publiek los te laten.

Jeroen Overstijns, chef van *De Standaard der Letteren* en Bart Keunen, professor Europese literatuur in Gent, deelden de mening van Jos Geysels over het boek, maar hadden ook enkele kritische opmerkingen. Alle gasten waren het er trouwens over eens dat *Bea* stilistisch een bijzonder sterk boek is. Voor de een bevat het iets te veel filosofische tussenstukjes die voor die lezer niet veel bijdragen, voor de andere is het een en al taalplezier want virtuoos geschreven. Bart Keunen had verschillende intertekstuele verwijzingen in de roman aangetroffen. Een ervan, het gebruik van houtskool, verwees in zijn ogen naar Dante. Kamiel Vanhole luisterde geboeid maar merkte stilltjes op dat hij dat dan weer niet had geweten en dus ook niet zo had bedoeld. De houtskool is in de roman geraakt omdat het een middel is dat wordt toegediend bij een overdosis. 'Ja', zei Jos Geysels, 'dat gebruik ken ik ook. Dat van Dante had ik er ook niet in gezien.'

En toen weerklonk de hamvraag: hoe komt het dat dit boek - net als vele andere boeken - een paar recensies krijgt en dan niets meer? Hoe wordt een boek, een stil boek? Jeroen Overstijns kon slechts luidop denken en opperde twee suggesties: er verschijnen zeer veel boeken en heel vaak is het de manier waarop een boek gepresenteerd wordt die bepaalt of en hoe het in de boekenbijlage besproken wordt. De redactionele lijn van de boekenbijlage is daarin zeer bepalend. Waarom stijgt de verkoop van boeken die aan bod zijn geweest in bijvoorbeeld, *De Laatste Show*? Omdat het de uitzondering is die maakt dat mensen denken dat het boek wel echt de moeite zal zijn. Dergelijke programma's besteden doorgaans weinig aandacht aan boeken, als het dan gebeurt zijn mensen makkelijker geneigd met die informatie ook echt iets te doen. Het blijft erg dubbel: een goed boek valt soms door de mazen van het medianet; een minder goed boek krijgt soms te veel aandacht. Het gesprek evolueerde naar een zoeken door zowel de beroepslezer Overstijns, als de professor literatuur Keunen, als de boekenminnaar Geysels, als de auteur zelf. Maar ook het publiek mocht zich in het gesprek mengen. Tot slot las Kamiel Vanhole dan toch een stuk uit *Bea*.

Een avond met veel vragen, maar antwoorden werden niet meteen gevonden. Inspiratie des te meer: tevreden ging het gezelschap uiteen. En Kamiel Vanhole? Die was erg blij met de avond voor zijn roman *Bea* en sprak nog een keer de stille hoop uit dat het zo zou mogen zijn zoals Flaubert het lang geleden voor ogen had gehad: als een auteur het beste van zichzelf heeft gegeven in een boek, dan moet daarna het boek het zelf doen. Een auteur schrijft een boek, maar het boek moet zichzelf daarna maar verkopen - op eigen kracht.

Kamiel Vanhole overleed op donderdag 12 juni 2008. deBuren bewaart mooie herinneringen aan Kamiel en wenst de familie haar medeleven te betuigen.

Suzanne Vreys, deBuren, 09.03.07